

Heilbrigðisráðuneyti
Skógarhlíð 6
105 Reykjavík
hrn@hrn.is

Reykjavík, 23. apríl 2021

Efni: Umsögn um drög að (5.) breytingu á reglugerð nr. 1255/2018 - mál nr. 96/2021.

Birt hafa verið á samráðsgátt stjórnvalda www.samradsgatt.is drög að reglugerð um (5.) breytingu á reglugerð nr. 1255/2018 um endurgreiðslu kostnaðar vegna þjónustu sjálfstætt starfandi sérgreinalækna sem starfa án samnings við Sjúkratryggingar Íslands (SÍ).

Samtök heilbrigðisfyrirtækja hafa yfirfarið reglugerðardrögin og fara hér á eftir athugasemdir samtakanna við þau.

Í upphafi vilja samtökin benda á að sjálfstætt starfandi sérgreinalæknar hafa nú verið án samnings við SÍ í vel á þriðja ár. Samningaviðræður milli aðila hafa staðið yfir með hléum án þess að nokkur merki séu um að samningar séu að komast í höfn. Það er mikið áhyggjuefni hversu illa þessar viðræður hafa gengið og vilji SÍ til að ljúka samningum farsællega virðist takmarkaður.

1. Þær breytingar sem lagðar eru til í 1. gr. reglugerðardraganna leiða til þess að þeir sjúklingar sem sækja sér þjónustu sérgreinalækna sem innheimta eða taka önnur gjöld af sjúkratryggðum en kveðið er á um í gjaldskrá SÍ, eru sviptir lögboðnum sjúkratryggingum. Samtök heilbrigðisfyrirtækja eru eindregið þeirrar skoðunar að þetta ákvæði fari gegn ákvæðum l. nr. 112/2008 um sjúkratryggingar, einkum 38. gr. laganna. Þar er kveðið á um að með skýrum hætti að SÍ endurgreiði sjúkratryggðum útlagðan kostnað samkvæmt gjaldskrá. Ekki verður séð að neitt sé því til fyrirstöðu að sérfræðilæknar, sem eru án samnings, setji eigin gjaldskrár og innheimti samkvæmt þeim. Gangi þetta ákvæði óbreytt fram virðist augljóst að það skorti lagastoð.

Gjaldskrá sérgreinalækna hækkaði síðast 1. janúar 2020. Á þeim sextán mánuðum sem liðnir eru síðan hefur launavísitalan hækkað verulega með tilheyrandi kostnaðarauka í rekstri fyrirtækja sérgreinalækna. Þeim hefur því verið nauðugur sá kostur að bæta við gjaldi sem sjúklingar greiða, s.k. komugjaldi. Ekkert í lögum bannar sérfræðilæknum, sem vinna án samnings við SÍ, slíka gjaldtöku.

Hinn þáttur þessa máls er svo sá að ekki verður annað séð en með þessum áformum séu stjórnvöld að leggja drög að tvöföldu heilbrigðiskerfi, þar sem þeir sem betur mega sín fjárhagslega geta sótt þjónustu sérfræðilækna og greitt fyrir hana. Þar með væri verið að

hverfa frá þeirri samfélagssátt sem ríkt hefur hér á landi um jafnt aðgengi allra að heilbrigðisþjónustu. Bið eftir aðkallandi aðgerðum mun enn lengjast með tilheyrandi kostnaði fyrir samfélagið, þar sem útilokað er að opinberar sjúkrastofnanir geti sinnt öllu þeim aðgerðum sem sérgreinalæknum yrði gert óheimilt að sinna. Samtök heilbrigðisfyrirtækja hljóta að vara eindregið við öllum skrefum sem stigin eru í þá átt.

2. Samkvæmt 4. gr. reglugerðardraganna skulu tvær nýjar málsgreinar bætast við 7. gr. reglugerðar nr. 1255/2018.

Annars vegar að það skilyrði verði sett fyrir því að sjúkratryggðir njóti lögvarins réttar til þjónustu frá sérgreinalæknum, að þeir (sérgreinalæknar) skili upplýsingum í samskiptaskrá sjálfstætt starfandi sérfræðinga, eins og kveðið er á um í lögum um landlækni og lýðheilsu nr. 41/2007. Hér er enn verið að leggja til ákvæði sem engin lagastoð er fyrir, enda er hvergi að finna heimild fyrir því að tengja rétt sjúklinga til sjúkratrygginga við slík upplýsingaskil. Þess utan er enn óljóst hvort upplýsingaskil á borð við þessi og umfang þeirra rúmist innan ákvæða laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga nr. 90/2018.

Hins vegar er það skilyrði lagt til, að sjúkratryggðir muni einungis njóta lögvarins réttar til þjónustu sérgreinalækna, að sérgreinalæknar hafi skilað SÍ endurskoðuðum ársreikningi sínum fyrir lok maí ár hvert, vegna ársins á undan. Enga lagastoð er að finna fyrir því að tengja rétt sjúklinga til sjúkratrygginga við slíkt.

3. Í ljósi þess sem hér hefur verið rakið leggjast Samtök heilbrigðisfyrirtækja eindregið gegn því að þau reglugerðardrög sem hér eru til umfjöllunar verði staðfest af ráðherra og öðlist gildi. Lausn þessara mála allra felast í því að sem fyrst verði lokið við samninga milli SÍ og sérgreinalækna um þá þjónustu sem þeir veita. Ráðherra er því hvattur til að hlutast til um að þeim viðræðum megi ljúka farsællega og sem fyrst. Samfélagið allt á mikið undir því að sú þjónusta sem sérfræðilæknar veita verði áfram sú mikilvæga stoð innan heilbrigðiskerfisins sem hún hefur verið um áratuga skeið.

Virðingarfyllt,
f.h. Samtaka heilbrigðisfyrirtækja

Dagný Jónsdóttir, formaður